

חידושו של מקרא

חג השבועות

והדבר הקשה ביותר בעניין זה למה נעשו הכנות גדולות כל כך ליום זה דווקא על עניין העומר, דציוותה אותנו תורה לספור ספירת העומר שבעה שבועות, מה שלא מצינו בשום מקום בתורה הכנה דרבה כזו, ומילא אם איירי בהכנה לקראת יום מתן תורה ניהא, אבל עכשיו שההכנה הוא על העומר, מה גדולתו כל כך שלכן מתכוננים לקראתו וסופרים הימים עד בואו.

ואין לומר דאין ליום זה גדולה כהיום זכר למה שהיה בו אז, ורק באותם הימים בקבלת התורה עצמה באמת היה גדול אצלם ביותר יום זה על נתינת התורה בו, אבל עכשיו שרק מתעורר הזמן שהיה אז, לא יהא נחשב לזמן גדול. דהרי מצינו בגמ' הא דאמר רב יוסף אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא, דממילא מצינו שהחשיבו יום זה גם זכר למה שהיה בו בזמניהם, וכפי שידוע בחז"ל דהימים נזכרים ונעשים, והקריאה מעוררת את הזמן, דממילא ודאי איכא בו בכל שנה זמן גדול וקבלת התורה מחדש, וכפי שתקנו חז"ל לקרוא ביום זה עשרת הדברות וכדומה. ובפרט דכמה ימים טובים בתורה נחגגים זכר למה שהיה באותו זמן, וכגון יום טוב פסח שהוא זכר ליציאת מצרים וכדומה, דממילא הדרא קשיא לדוכתא למה לא מצינו בתורה התייחסות ליום זה בנוגע ליום מתן תורה.

וחג שבועות תעשה לך בכורי קציר הטים (שמות לד, כב). בעמדנו עתה בשלושת ימי הגבלה כמה ימים קודם האי יומא קדישא חג מתן תורתנו, רצינו ליגע קצת במעלת יום זה, בהכנה לקראתו בימים שלפניו, ובהתייחסות התורה הקדושה ליום גדול ונשגב זה.

דהנה מצינו בתורה דנקרא חג השבועות וחג הקציר, והיינו דשניהם עסוקים בקרבן העומר ובשתי הלחם שמקריבים ממנו ביום זה בבית המקדש, דהקציר היינו קצרו ביכורי הקציר ביום זה, ושבועות היינו על השבעה שבועות שאנו סופרים לעומר עד ליום זה שמקריבים אותו בו, וכן מה שקרא לו הכתוב יום הביכורים גם הוא עסוק בביכורי הקציר כנ"ל וכדומה וכדומה.

ולכאורה הקושיא כמו מאליה פורצת ונשאלת בתימה גדולה, היתכן, שיום גדול כזה של יום מתן תורה במעמד הר סיני שלא היה כמותו בשום זמן ועת מיום בריאת העולם, לא יהא מוזכר בתורה כיום טוב על שם נתינת התורה בו, הרי כל העולם עומד על התורה והתורה היא חיינו ואורך ימינו, ואיך לא יהא אפי' מוזכר כיום טוב על מאורע גדול זה שהיה בו. ובפרט יקשה למה דווקא על דבר שנראה קטן בעינינו כביכורי הקציר בשדה שאיירי בדבר גשמי פשוט, איך דווקא עליו יתייחס כל היום טוב הגדול הזה.

חידושו

חג השבועות

של מקרא

ואולי יש לומר דבאמת ודאי כל גדולת יום גדול וקדוש זה הוא כפי שאמרנו על גדולת מעמד נורא הוד מתן תורתנו שהיה ביום זה, שהוא מתחדש בכל שנה ושנה בקבלת התורה עצמו שבכל יום יהיו בעיניך כחדשים וכ"ש ביום נתינתו, רק דהתורה אינה כותבת עליו להדיא אלא כל היום טוב הזה בהסתתר בא, והטעם אולי משום היצר שלא יתן לנו להכין עצמנו לתורה ולקבלתו, דלכך כולו איירי בדבר גשמי בעומר ובשתי הלחם ובקציר חטים, לזה ודאי יתן לנו היצר להתכונן כדבעי, ולא עוד אלא שבעה שבועות אנו סופרים ליום הזה הכל במסווה של העומר, וכך כשהאדם כבר מתכונן בכליון עיניים לדבר ודאי כבר יתכונן בעצמו למה באמת אני ממתין, ומה הוא היום הזה שאנו סופרים לו, וכשמתקרב היום וסופר עוד יום ועוד יום, אזי מתברר אצלו האמת של גדולת היום הזה יום קבלת התורה, דממילא בזה נגרם שכבר מתכונן כדבעי למתן התורה ולקבלו כראוי.

ולכך נקטו כאן דווקא עניין העומר והקציר חטים, וכפי שהוא באמת יום קציר חטים ויום ביכורים שמביאים ממנו לבית המקדש, זהו משום שכל השפע שנשפע בעולם הכל מכוח התורה הוא, שכל העולם כולו ניזון בשביל חנינא בני שעסוק בתורה, ואין תורה אין קמה, דממילא זהו האמת דכל הקציר חטים והביכורים הכל מכוח התורה שניתנה ביום זה, דממילא ודאי ישתדל האדם בכל כוחו בתורה דבכך גם יהא לו לתרץ ליצרו דבשביל פרנסתו הוא עוסק בתורה דאם אין תורה אין קמה.

רק כדי שבאמת יזכור האדם דכל ההכנה דרבה הכל היה בשביל התורה ולא לעומר גרידא, לכך נתקנו שלושת ימי ההגבלה

שאז כבר היה ההכנה לתורה באיתגליא, וכפי שאמרנו דאחר שנתקרב לשבועות כבר מבין האדם שיום מתן תורה מתקרב ואילו צריך להכין נפשו, ולכך אפשר כבר לגלות ההכנה אליו דגם בשביל פרנסתו יגרום לו להתקרב לתורה ושבכך יושפע לו שפע רב גם בגשמיות.

ואולי זהו דאמר רב יוסף אי לאו האי יומא כמה יוסף איכא בשוקא, היינו דבאמת אם לא שנתקרב היום הגדול של מתן תורה להבין ההכנה האמיתית דלתורה הוא עשוי, כמה יוסף איכא בשוקא היינו שהיה ממשיך לצפות לעומר ולקציר חטים לדברין הגשמיים של השוק, אבל עכשיו שמתקרב היום הזה של מתן תורה כבר כולם מבינים ומכינים עצמם אליו לקבל התורה כדבעי, אם בשביל הרוחניות והתורה עצמה, אם בשביל הצלחה בגשמיות שגם היא מושפעת מן התורה.

דממילא זהו דאמר הכתוב וחג שבועות תעשה לך, היינו האיך יהא חג השבועות כדבעי ושיהיו כל הספירת העומר של השבעה שבועות כהכנה לתורה, זהו על ידי בכורי קציר חטים, שבא הדבר בהסתתר כאילו הכל מצפים לגשמיות ובכך יגיעו לרוחניות כפי האמת שבכל איש יהודי.

ואולי זהו העניין של הריבוי במאכלי חלב בשבועות ועניין הקישוט בפרחים וכדומה, דגם הם דברים גשמיים שנעשים כדי לבטל כוח היצה"ר שיתן לאיש הישראלי להכין עצמו אל היום הגדול הזה, ובכך כשכבר מתכונן אליו ודאי כבר יכין עצמו גם ברוחניות לקבל התורה, דסוף סוף כל אשר לב ישראל פועם בו משתוקק אל התורה, דקוב"ה ואורייתא וישראל חד הוא.

יוצא לאור ע"י הר"ר זלמן חיים הומינר הי"ו, מחבר גליון 'דפירשנו' על הדף היומי, קרית קרעטשניף רחובות.

להנצחות ולרשימת תפוצה וכן לכל ענייני הגיליון ניתן לפנות למס' פאלפון 0533132203 או למייל sh0533132203@gmail.com